

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ

Котов В.Ф., *ст. викладач*

Соціальне замовлення суспільства системі освіти включає підготовку до життя здорових, культурних і освічених людей, здатних самостійно здобувати знання і упевнено орієнтуватися в швидко змінній ситуації та в наростаючому об'ємі різноманітної інформації. Природно, що реалізація такого замовлення може бути досягнута лише за умови постійного вдосконалення системи виховання і освіти у напрямі поліпшення педагогічних закономірностей процесу засвоєння знань.

Одним з нових найважливіших елементів є гуманізація і особиста орієнтація системи освіти. Ця обставина підвищує інтерес до «людини» у всіх аспектах прояву її властивостей і якостей. Систему освіти починають цікавити не тільки знання, але і фізичний, психічний і етичний стан носія знань, ступінь реалізації потенційних можливостей людини. В гуманістично орієнтованій системі освіти, таким чином, принципово важливе положення починає займати турбота про здоров'я тих, хто навчається. Разом з тим, формувати і підтримувати здоров'я як стан моральної, фізичної і психологічної комфортності може лише людина, яка володіє культурою здоров'я, знаннями, навичками і вміннями самозбереження.

В зв'язку з цим привертає до себе увагу фізична культура, головним напрямком якої є адаптаційна фізична культура, що полягає в самозбереженні і розвитку суспільства, та Людинотворча, пов'язана з саморозвитком людини. Взаємозв'язок і взаємодія цих двох напрямків обумовлює реалізацію зовнішніх функцій фізичної культури, забезпечуючи суспільство всім необхідним для внутрішньої функції, направленої на забезпечення постійного самоудосконалення людини.

На сьогоднішній день, говорячи про значення фізичної культури для гармонійного розвитку людини, слід мати на увазі не стільки як культуру тілесну, скільки її роль у формуванні загальної культури особистості. Це означає, що фізична культура повинна стати органічним елементом моральності і інших сфер духовного життя. Фактично, культура фізична – це та сама загальна культура з переважанням її духовного аспекту, але реалізована специфічним

чином – через свідомо окультурену рухову діяльність, де рухова дія виступає не як самоціль, а як засіб задоволення різноманітних потреб людини, її саморозвитку, самопізнання, самовдосконалення. Тільки в цьому випадку фізична культура набуває якостей дійсно культурного явища, усуває суперечність між інтелектуальним і руховим компонентами, духовним і фізичним розвитком тих, хто займається, істотно підвищує її значення у всебічному і гармонійному розвитку особистості.

Нова методологія формування фізичної культури повинна орієнтувати на усвідомлення багатовимірності, системно-комплексного характеру зв'язків життєдіяльності людини з соціально-культурними і природними детермінантами її буття.

В ході модернізації системи освіти України, підвищення культуротворчих функцій середньої і вищої шкіл звертається увага на підготовку не лише яскравої, самобутньої, творчої особистості, але і людини високого рівня освіченості і вихованості, що веде здоровий спосіб життя, оскільки без останнього неможливо вирішити все зазначене вище. Для досягнення вказаної мети необхідно вирішити завдання розвитку культури здоров'я педагога, як однієї з умов підвищення професійно-педагогічної підготовки студентів, оскільки саме вони є центральною фігурою в організації навчального і виховного середовища, здійснюють найважливішу соціальну функцію, що забезпечує спадкоємність поколінь.

Зростаючий розрив між освітою і вимогами життя означає безпрецедентну за глибиною і масштабами світову кризу, яка є однією з складових в ланцюзі глобальних проблем сучасності. Єдина альтернатива загальній катастрофі – це перехід на новий шлях розвитку, можливий тільки при зміні масової свідомості і, перш за все, ціннісних орієнтирів більшої частини людей у відношенні до життя і здоров'я конкретної людини.

Зі всіх соціальних інститутів, покликаних вирішувати це грандіозне завдання, освіта є найефективнішим. Відповідно, турбота про здоров'я студентів – пріоритетне завдання вузівського навчання. Як зацікавлена сторона, вищий навчальний заклад повинен виступати ініціатором і організатором ефективної роботи по збереженню, реабілітації та зміцненню здоров'я студентського контингенту.